

Foia enciclopedica si beletristica cu ilustratiuni.

PEST'A

Domineca.

3/15.
martiu.

Ese totu a opt'a di

Pretiu'la pentru Austria

pe Jan. - jun. 4 fl. —

Pentru Romania

pe Jan. - jun. unu galbenu.

Nr.

8.

Cancelari'a redactiunei

Strat'a morariloru Nr. 10.

unde sunt a se adresá manuscriptele si banii
de prenumeratiune.

Anulu

IV.

1868.

LADISLAU VAIDA.

In acele timpuri de reminiscinta trista, candu feudalismulu intunecosu despoia natiunea romana de tóte drepturile umane, — atunce candu romanulu mal-tratatu pana la sufletu si vatematu in simtiele sale cele mai sacre nu vedea pe orisonulu vietii sale nici o stea licurinda — candu anim'a romanésca se revoltá la privirea nenumeratelor barbarii ce i se infigeau, — atunce candu fiii natiunei nóstre erau despre-tiuiti si batjocoriti de catra toti si in tóte locurile, — pe acele timpuri de tirania si desconsideratiune, crá micu numerulu acelora, carii aveau curagiu a dá pieptu cu insultele neumane, si a díce cu fala, câ sunt romani!

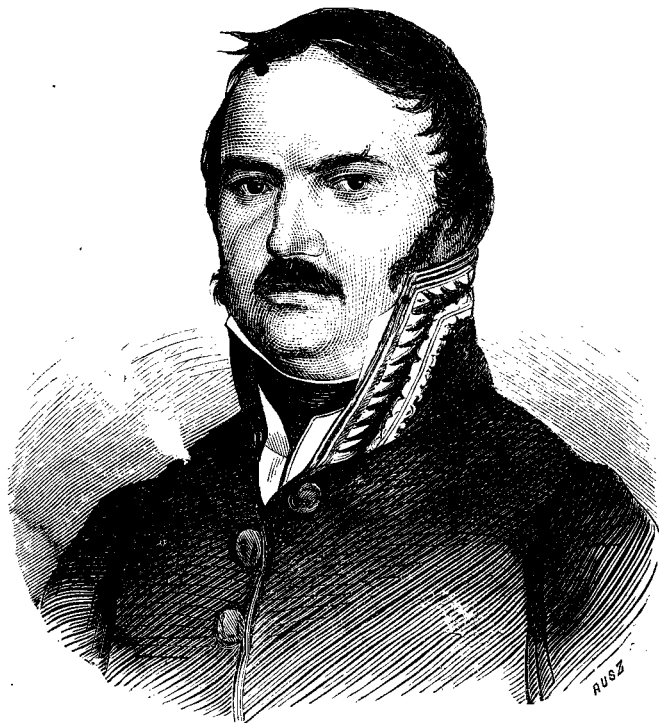
E micu numerulu acel'a, dar stim'a ce li

o detorimu e cu atátu mai mare. Dinsii erau apostoli natiunalitáti nóstre. Ei suferira martiriu, morira cu mórte gelnica, dar natiunea traesce. Fara

dinsii dóra neci n'amu esiste, câ-ci ei morira, ca romanulu sê póta traí.

Unulu dintre acei putíni bravi e si barbatulu alu carui portretu decoréza pagin'a acést'a.

Ladislau Vaida de Glodu fu nascutu din o familia stravechia. Strabunii lui venira inca de multu din tiér'a romanésca in Transilvania, si ca descendinti din familia de voda, in nou'a lorú patria si-au tñutu numele Voda (Vaida). La anulu 1616. principele Transilvaniei Gavrilu Bethlen, i-au n umitu nobili donatari, dan du-li bunuri in Glodu si Franceni, precum si airea.

LADISLAU VAIDA.

prefiptu. Infintieța si organizéza reuniuni de femei, cari se opunne parlamentulu cu puteri materiali si spirituali, pentru ca sê concéda si femeiloru dreptulu de votisare. Despre Cabel se comunica multe prin foile americane, dintre cari un'a dice : „Mrs Cabel se pôte numi Demonsthenele femeiloru pentru art'a ei oratorica. Ea scie fôrte multe sê vorbesca întieptu si chiaru, si de multe-ori contienu si vorbirile ei câte-ceva in sine.“ Altcum Mrs Cabel are unu stilu placutu, si a scrisu pana acum patru brosiure in caus'a acésta.

× (*Din Rom'a*) se scrie urmatórea istorióra pican-ta : S. S. Pontificele voiese cu tóta seriositatea sê denu-mésca pe ministrulu seu finaciariu dlu Terrari de cardinalu; inse dlu Terrari s'a escusatu intr'umu modu fôrte modestu, si a multiamitu de acést'a gratia a S. Sale aducandu inainte mai multe cause ponderóse. Dar tóte scusarile fura indesiertu, câ-ci S. Sa voiá sê-si realizeze planulu, si i díse: nu fi asié modestu! Vediendu bietulu ministru, câ S. Sa Pontificele nu abdíce de planulu seu, nu potú altcum sê se scape de cardinalatu, decátu prin o marturisire sincera, la carea se supuse si S. Sa. Dlu Ferrari o marturisí sinceru, câ e cu nepotintia sê primésca elu acestu postu onorificu oferitu din partea S. Sale, déorece are de vr'o câtí-va ani — socia. Dupa acést'a marturisire sincera incetá apoi S. Sa alu mai vecsá pe bietulu Ferrari cu postulu de cardinalu. Altcum casatoriele secrete la demnitatile besericesi nu sunt rare in curtea papala.

× (*Mod'a parisiána*) a luatú o direptiune nuóa. Acum domnesce mod'a penitentiei, Eugeni'a, imperatés'a Franciei a esilatu d'in salónele sale suplinirea perulii, chignonulu, vestmintele têtáitóre, si afundu taiate — in urm'a unei admonitiuni primite din partea S. Sale Pontificelului de la Rom'a. Si fiindcá Eugeni'a e si regin'a modei, pentru aceea e' fôrte verosimilu, câ tóte femeile se voru supune acestei resolutiuni de mod'a nóua. Modistele au cadiutu in desperare, la audírea faimei acesteia pentru densele atátu neplacute, déorece aveau o multíme de aparate. Altcum mod'a de acum din Paris nu e atatu de esentrica, ca in carnevalulu din anulu trecutú.

× (*In Havre*) sosí nu de multu o familia indiana pe nai'a de vaporu „Americ'a“ din Canad'a (in Americ'a), carea e de origine nobila indiana, si a dómnitú pana in tempulu mai de aprópe supra unei parti de poporu indianu. Acést'a mana de poporu n'a primitu alte ordinatiuni si mandate, decátu cari veniau de la principele loru, si totdeuna s'a opusu guvernulu anglésu. Poporulu acést'a credinciosu principelui seu, se aduná câte de dóue ori peste anu intr'o padure, unde lu-cercetá es-principele desfasurandu si dorirele sale si aducandu sentintie si legi. Acum inse nu de multu esilá guvernulu anglésu acést'a familia principésca, carea emigrá in Europ'a. Familia acést'a consta din patru membrii, adeca : principele, carele e de 60 ani, principés'a, si doi fii ai loru. Principele a descalecatu in deplin'a lui splendóre, impenatu, in vestminte albe de lana si cu o lance de argintu in mana. Soci'a si o portá de mana, carea avea siruri de margele scumpe la grumadi, si la mane éra perulu i erá incarcatu de ghioccele. O multíme de poporu privea la ei, candu mergeau pe strada catra cartirulu loru seracutiú. De presinte se ocupa cu lucrarea de lem-

nu, face dinpreuna cu sclavii sei multe objete de lemnú cu mare desteritate, si din venitulú acestora traiesce tóta famili'a — esprincipelui.

× (*Printiulu Napoleonu*) Sch. K aude, câ caletóri'a printiului Napoleonu la Vien'a s'a rovocatu, si câ printiulu se va rentórce de a dreptulu la Parisu. Cercetarea Vienei se ascépta prin lun'a lui Maiu.

× (*Generalulu Langievicz*) adresá diurnalului „Gaz. Nar.“ o scrisore, in care denega ori ce impartesíre la verbuárile întreprinse sub numele lui in Galici'a pentru una legiune turco-polóna.

Gacitura numerica.

de Joane P.

1. 12. 3. 12. 7. 15 (Se facu d'a feteloru mana,
(Candu mergu in campu la fantana ;
4. 1. 2. 8. 9. 10—14. (Dóue insule 'nsemnate,
15. 7. 11. 9. 10. (De la noi sunt departate ;
8. 9. 4. 6. (Asta e unu fluviu mare,
(Din Marmatia resare ;
11. 10. 13. 5. 9. 12. Tenerulu tare-lu doresce,
1. 2. 14. 2. 4. 9. 12. Nóptea din somnu ne trediesce ;
4. 5. 6. 3. 14. 6. (Paseric'a cea frumósa
(Standu pre ea e multu voiósa ;
- 1—15. (E o juna pré 'nvetiata,
(De romani e adorata.
Providinti'a cea divina
Intru multi ani sê o tiena !

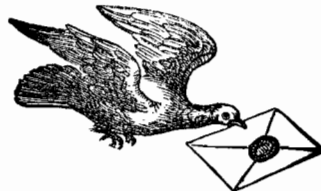
Deslegarea gácituri de siacu din nr. 5 :

„Pastrandu vertutea nu-e fatia tirana, nu fulgeru,
Nu fortuna asié, ca sê ne misce pe noi.

Demetriu Sfura.

Deslegare buna primiramu dela dómnele si dom-nisiórele : Nina Popescu, Amalia Crisianu, Maria Popo-viciu, Eufrosina Adamoviciu, Anastasia Leonoviciu.

POST'A REDACTIUNEI.

Cu esemplare complete potemu sierbí din inceputulu anului presinte, — pretiulu pe diumetate de anu 4 fl, pentru tabloulú natiunalu e a se alaturá 1 fl. 20 cr.

Curagiulu amorului nu se pôte publicá. E numai o imitatie dupa tragedi'a „Romeo si Julia“ de Shakespeare.

Versurile : Eu me ducu, — Vítoriulu, — Natiunea mea — Florile — nu se potú publicá.

Despre celelalte opuri cu alta ocaziune.

Proprietariu, redactoru respundiatoriu si editoriu : **IOSIFU VULCANU.**